

jeg er enig med den ærede sidste Taler om, at med den have vi ikke her at gjøre, men med Folketirken, og Folketirken er en borgerlig Indretning i Staten, som Staten opretholder for gjennem den at gjøre det muligt for Borgerne at nyde den Sjælesørgerpleie og Omhu, som er ønskelig, og som den idetmindste ikke hidtil har meent, at de kunne skaffe sig paa anden Maade. Naar man maatte holde sig til, hvad der er det Rette og Rigtige og ikke maatte tage Hensyn til det Bestaaende, antager jeg, at Alle vilde være enige om, naar denne Sag skulde ordnes fra Ny af, at sigte til Borgerne: Vær saa god at indrette Eder i religiøus Henseende, som I selv ville, accordeer med de Præster, som I troe, at I ere bedst tjente med, og løn dem selv. Det er dette, vi skulle stræbe hen til, men det vil først kunne naaes saa langt fremme i Tiden; at hverken jeg eller maaskee Noget af os kan vente at opleve det. Men hvad vi skulle gjøre her, er at gjøre Fremskridt fra den gamle forældede Tilstand i det borgerlige Samfund, at man stiller visse Skatteindtægter op som Noget, der er forskjelligt fra Landets øvrige Indtægter, og stiller Embeder op i Folketirken som Staten lønner paa en ganske anden Maade end Landets øvrige Embeder. Det er dette, jeg har imod; det er dette, jeg maa være imod som Grundlag for en Lov, som jeg skulde kunne være med til at vedtage. — Den ærede sidste Taler har talt om Strids-spørgsmaalet om Kirkens Eiendomme. Den ærede Folketingsmand og enhver Anden, der vil læse Kirkecommissionens Forhandlinger igjennem, vil finde, at denne Paastand om Kirkens Eiendom ikke er død og horte, som han meente, men at den er fuldt levende. Vi have jo ogsaa fra Kirkens høieste Tilsynsmand her i Landet offentlig paa Tryk seet Beviis forsøgt for og Paastand nedlagt om, at de Midler, som der her er Tale om, ere Kirkens Eiendom og ikke Statens. Naar der nu skeer en offentlig Foranstaltning, hvorved der skal gives disse Midler en noget forandret Anvendelse, vil det dog naabenbart være en Bestyrelse for denne Paastand, naar man siger: Disse Indtægter kunne ikke flyde ind i den Kasse; hvort alle andre Indtægter fly-

de ind; vi skulle have en særlig Skuffe for disse Midler, saa at vi bestandig vide, hvilke disse Midler ere, og de skulle ikke gaae ind under Finansministerens Bestyrelse, som ellers er den, der bestyrer Landets offentlige Pengesvæsen, men under Kirkeministerens Bestyrelse, for at vise, at det er Kirken, Kirkebestyrelsen, der staaer i Spidsen og skal have med dette Beløb og dets Anvendelse at bestille. Man stiller det altsaa ligefrem op som Noget, der er Folketirken særligt vedkommende, som Noget, der staaer i et eget Forhold til Folketirken, og derfor skal stilles paa denne Maade. Dette er at give hiin Paastand Medhold. Derfor kan man heller ikke, naar man vil ordne Sagen paa denne Maade, afvise den Paastand, at Geistligheden lønnes af visse bestemte Skatteydere, medens de større og største Skatteydere ere fritagne for at betale dertil. Det kan man derimod, naar man lader disse Indtægter gaae ind i Statskassen, idet man da kan sige: Det er ikke Folketirkens Medlemmer, der give det, men det er Brugere af den ufrie Jord i Danmark, der yde dette til Staten. Vil man altsaa undgaae, at denne Paastand med Rette kan gjøres, og det er det, jeg mener, at man skal, saa lad det gaae ind i Statskassen, og lad saa den udbetale, hvad der fordres til Folketirkens Bedste. Saalænge Folket i Danmark tænker, som det nu tænker, og saalænge Danmarks Rigsdag vedbliver at være, som jeg haaber, at den vil vedblive at være, kan man være ganske rolig for, at Folketirken ikke vil komme til at mangle, hvad der er nødvendigt for, at den christelige Undervisning, Være og Betjening gjennem Folketirken kan faae Alt, hvad dertil behøves. Dersom Noget skulde bevirke en forandret Stemning, skulde det netop være den Fristelse, som man sætter Mange i ved saaledes at holde dette som noget Særligt, aflukket i en egen Skuffe og sat under Bestyrelse af en anden Mand end den, der bestyrer Landets øvrige Pengemidler. Og hvorledes stiller man det her? Man siger, at det efter § 6 skal opføres i Finansloven; men hvad er det for en Opførelse i Finansloven, hvad har den at betyde, naar Rigsdagen ikke har Myndighed til at bevilge eller ikke bevilge, hvad der saa-